GEMEENTE HOORN

Aan de leden van de commissie

Gemeente Hoorn
Nieuwe Steen 1
Postbus 603
1620 AR Hoorn
T 0229 25 22 00
www.hoorn.nl
Contactpersoon

Zaaknummer: 2222191

Hoorn, 22 oktober 2025

Onderwerp: Beantwoording vragen commissievergadering 14 oktober 2025
agendapunt Evaluatie Nota participatie in de fysieke leefomgeving

Beste leden van de commissie,

Met veel belangstelling heb ik de commissievergadering van dinsdag 14 oktober 2025 teruggekeken. Voor het onderwerp Evaluatie Nota participatie in de fysieke leefomgeving heeft u enkele vragen gesteld en opmerkingen gemaakt. In deze brief geef ik hier graag antwoord op.

Is dit voorstel rijp voor besluitvorming? Wat gaat er mis als de raad nog geen besluit neemt?
De Nota participatie in de fysieke leefomgeving is op onderdelen aangepast. Uit de praktijk blijkt een aantal aanpassingen nodig. Het is wenselijk om de nieuwe versie vast te stellen, zodat we op een eenduidige en herkenbare manier werken en dit kenbaar kunnen maken aan initiatiefnemers, organisatie, bestuur en inwoners.

De evaluatie is tot stand gekomen met de ervaringen die tot nu toe zijn opgedaan met het proces zoals dit in de nota is beschreven. Van projecten en trajecten van de Omgevingstafel die deze stappen uit de nota hebben doorlopen. Nog maar één project heeft het proces volgens de Nota participatie al volledig doorlopen. Alleen bij inwoners die hierbij geparticipeerd hebben, zijn ervaringen opgehaald. Andere projecten zijn nog niet afgerond of zijn gestart voor ingang van de Omgevingswet. Daarom bevat het voorstel de conclusie dat er een vervolg komt op de evaluatie met ervaringen van bewoners bij participatietrajecten. Het kan hierbij ook gaan om projecten die vóór de Omgevingswet zijn gestart en die nog niet volgens de participatienota zijn verlopen. Maar ook om projecten die nog niet volledig zijn afgerond. Met deze aanpak zal het gebeuren dat deelnemers onbekend zijn met de werkwijze volgens de Nota participatie, dit vraagt de benodigde aandacht.

Door nu een besluit te nemen zorgt u ervoor dat wenselijke verbeteringen in het proces worden doorgevoerd en dat is geborgd dat er een vervolg komt op de evaluatie met ervaringen van bewoners.

Betrek de stem van bewoners, ouderenraad en Participatie Platform Hoorn
Zoals in het voorstel staat, komt er een vervolg op de evaluatie van de Nota participatie in de fysieke leefomgeving onder bewoners. Bij de uitwerking hiervoor wordt de input van onder meer het Participatie Platform Hoorn betrokken. Met de ouderenraad is afgesproken dat zij een adviserende rol hebben in het traject tot vaststelling van de Nota van Uitgangspunten. Vervolgens wordt de ouderenraad gekoppeld aan de ontwikkelaar waar zij een adviesrol kunnen vervullen.

Er gaat een apart traject starten om tot een participatievisie en -verordening te komen. Dit gaat over participatie op alle domeinen, niet alleen voor ruimtelijke ontwikkelingen. Voor het ophalen van ervaring van inwoners met participatie in het algemeen, zullen bij dit traject bredere groepen aan bod komen.

Neem de motie over de stem van woningzoekenden mee in deze evaluatie
In de evaluatie verwijzen we naar de motie over de stem van woningzoekenden. In de organisatie wordt gewerkt aan de uitvoering van deze motie. Zodra daar meer over bekend is, sluiten we daarop aan bij participatietrajecten. Mocht de uitvoering van de motie aanpassingen van de Nota participatie in de fysieke leefomgeving vragen, dan komen we daarvoor bij u terug.

Onduidelijkheid Nota van Uitgangspunten
Er leek tijdens de commissievergadering onduidelijkheid te bestaan over het onderwerp 'Nota van Uitgangspunten'. Er werd gesuggereerd dat het college voortaan besluit of er wel of geen Nota van Uitgangspunten wordt gemaakt. Dat is niet het geval. Hiervoor zijn heldere procedures die ook in de Nota participatie in de fysieke leefomgeving staan. Voor woningbouwprojecten wordt altijd een Nota van Uitgangspunten opgesteld. Het voorstel is om het besluit tot actieve meningvormende bespreking over te laten aan het college. Hiermee blijft de mogelijkheid bestaan voor de raad om alsnog te kiezen voor een meningvormende bespreking.

Inzet participatiedeskundige
Tijdens de commissievergadering werd de suggestie gedaan om de inzet van de participatiedeskundige bij de omgevingstafel niet meer extern te regelen, maar hier iemand voor aan te nemen. Bij het invullen van de rol van participatiedeskundige is gekeken naar een onafhankelijke en efficiënte manier. Het intern beleggen van deze rol is, gelet op het aantal omgevingstafels, nog geen rendabele optie. Wanneer in de toekomst meer omgevingstafels plaatsvinden, zullen we deze optie onderzoeken. Waarbij we ook kijken of een onafhankelijke invulling van die rol in de praktijk daadwerkelijk een toegevoegde waarde heeft of niet.

Communicatie over participatie bij ruimtelijke procedures
Op de oproep om op de website duidelijk te maken hoe de procedures bij ruimtelijke ontwikkelingen lopen voor zowel inwoners als initiatiefnemers, is mijn reactie uiteraard enthousiast. Want dit is het plan om te gaan doen.

Er werd een vraag gesteld over de toegankelijkheid van digitale folders. Als u doelt op de digitale toegankelijkheidseisen, dan kan ik u geruststellen. Want natuurlijk zorgen we ervoor dat onze informatie digitaal toegankelijk is en aan de eisen voldoet. En als u doelt op het bereiken van mensen: ook dan kan ik u geruststellen. Het plaatsen van informatie op de website is uiteraard niet de enige vorm van communicatie. Dat hoort bij de basis: ervoor zorgen dat informatie vindbaar is wanneer mensen daarnaar zoeken.

Maar de grootste winst ligt in heldere communicatie over ruimtelijke procedures en participatietrajecten rondom de projecten zelf. Dat aan het begin van een participatietraject duidelijk wordt gecommuniceerd over vragen als 'hoe loopt dit project, hoe ziet het participatietraject eruit, wanneer en hoe kunt u uw inbreng geven'? En uiteraard een heldere terugkoppeling over wat er met de inbreng is gebeurd en waarom. Ook al is de initiatiefnemer verantwoordelijk voor participatie, zien wij hier een rol in voor ons als gemeente.

Waar sommige gemeenten participatie door initiatiefnemers volledig loslaten, nemen wij als gemeente Hoorn een wat grotere rol. Als het gaat om uitleg geven over hoe processen lopen, staan wij als gemeente aan de lat. Wanneer wij zelf inbreng ophalen voor de Nota van Uitgangspunten, communiceren we terug wat we met de inbreng hebben gedaan. Waar het gaat om terugkoppeling van een initiatiefnemer over wat hij met de inbreng heeft gedaan, stimuleren wij als gemeente om dit op een transparante manier te doen.

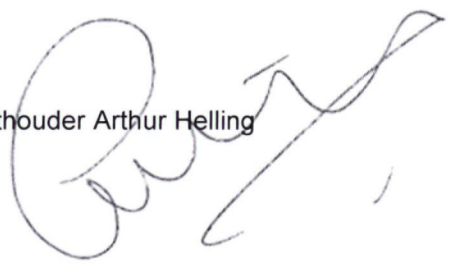
Tijdens de commissie kwam dit belang van helderheid vooraf, tussentijds en na afloop van een participatietraject aan bod. Dit belang deel ik, net als de organisatie, met u.

VR als hulpmiddel bij participatie
Tot slot werd het idee genoemd om meer met VR te gaan doen bij participatietrajecten. Dit is zeker een mooi middel omdat inwoners kunnen ruimtelijke plannen kunnen zien en ervaren. We hebben er al een keer in de praktijk mee gewerkt. In de huidige situatie wordt per project afgewogen wat de meest passende vorm is om ruimtelijke plannen te verbeelden. Er zijn namelijk veel verschillende mogelijkheden om dit te doen, waar VR er één van is. VR-omgevingen kosten relatief veel tijd en zijn relatief duur om te ontwikkelen.

Het is goed te weten dat de gemeente de manier waarop een initiatiefnemer participatie toepast niet kan opleggen. Dat is wettelijk zo geregeld. De invloed van de gemeente is beperkt tot het adviseren en stimuleren van initiatiefnemers over de participatie, om zo een goede belangenafweging te kunnen maken.

Ik wens u veel succes met de voorbereidingen op de raadsvergadering.

Met vriendelijke groet,

wethouder Arthur Helling